

Informace o ochraně oznamovatelů (Whistleblowing)

Na základě zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, účinného do 1. srpna 2023, vznikla organizaci Sociální služby města Pardubic (dále jen „SsmP“) jako povinnému subjektu mj. povinnost určit příslušnou osobu a zavést vnitřní oznamovací systém k přijímání oznámení, nastavit pravidla pro způsoby oznamování, samotné nakládání s oznámením, zajištění ochrany totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochranu informací uvedených v oznámení a komunikace s oznamovatelem. Současně má organizace povinnost zajistit uveřejnění těchto informací způsobem umožňující dálkový přístup.

Jaké jednání lze oznamovat a kdo může být oznamovatelem?

Zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen "ZOCH") upravuje oznámení, které lze oznamovat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému (§ 2 ZOCH).

Jedná se o možné protiprávní jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti a které:

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000,- Kč,
- c) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:
 - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,
 - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - ochrany spotřebitele,
 - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - ochrany životního prostředí,
 - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 - fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Co se rozumí prací nebo jinou obdobnou činností je uvedeno v ustanovení § 2 odst. 3 a 4 ZOCH.

Organizace vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro organizaci nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) ZOCH.

Jakým způsobem lze oznámení učinit?

Oznámení lze podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému organizace příslušné osobě, Ministerstvu spravedlnosti nebo uveřejnit za podmínek uvedených v § 7 odst. 1 písm. c) ZOCH.

Příslušnou osobou organizace pověřenou ve smyslu § 9, odst.1 ZOCH je paní Renata Drahá, kontrolor organizace.

Kontaktní údaje:

telefonní číslo: 734 793 812 (PO – ST 7, 00 – 13,30 hod.)

e-mailová adresa: whistleblowing@ssmpce.cz

Oznámení lze činit prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému:

- a) telefonicky nebo prostřednictvím hlasové zprávy na telefonní číslo příslušné osoby,
- b) osobně při setkání s příslušnou osobou, po předchozí domluvě, na adrese Kpt. Jaroše 726, Pardubice. Požádá-li o to oznamovatel, je příslušná osoba organizace povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal,
- c) písemně na adresu :

Sociální služby města Pardubic
Kpt. Jaroše 726
531 81 Pardubice

Takovou zásilku je třeba označit nápisem "*Důvěrné, pouze k rukám příslušné osoby*" či jiným obdobným textem ("*Neotvírat, whistleblowing*" apod.),
- d) e-mailem zaslaným na speciální e-mailovou adresu příslušné osoby, užívané výlučně pro účely hlášení oznámení, k níž má přístup pouze příslušná osoba.

V oznámení je třeba uvést jméno a příjmení oznamovatele, datum narození a kontaktní údaje, popis případu se všemi podstatnými informacemi a je-li to možné, připojit podklady dokládající uvedená tvrzení tak, aby bylo možné důvodnost oznámení řádně posoudit. Je doporučeno vyplnit formulář Oznámení o možném protiprávním jednání (formulář ke stažení), popřípadě lze oznámení učinit i volnou formou, mělo by ale vždy obsahovat minimální stanovené náležitosti (viz. výše).

Postup po podání oznámení

O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě,

Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení (v případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát – o prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím, výjimkou z povinnosti oznámení jsou případy uvedené v odst. 1 výše).

Výsledkem posouzení může být závěr, že:

a) nejde o oznámení podle zákona o ochraně oznamovatelů, v takovém případě o tom příslušná osoba organizace bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele,

b) oznámení je důvodné, v takovém případě příslušná osoba navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu, o přijatém opatření organizace neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele (výjimkou z povinnosti oznámení jsou případy uvedené v odst. 1 výše),

c) oznámení není důvodné, v takovém případě příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

Ochrana osobních údajů

SsmP (resp. pověřená osoba) zpracovává osobní údaje oznamovatelů a dalších dotčených osob, které jsou v oznámení uvedeny a které jsou nezbytné pro splnění právních povinností, které se na správce (SsmP) vztahuje, ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení GDPR. Všechny informace, včetně osobních údajů oznamovatele a dalších dotčených osob, jsou/budou zpracovány výhradně odděleně od ostatních informací v rámci zabezpečených datových souborů a datových úložišť a primárně slouží po celou dobu uchování pro pověřenou příslušnou osobu SsmP v rámci prováděného prošetřování a evidence přijatých oznámení a k přijímání opatření pro zajištění ochrany oznamovatele před odvetnými opatřeními (doba uchování činí nezbytně dlouhou dobu, minimálně 5 let od data přijetí oznámení, poté budou osobní údaje anonymizovány nebo zlikvidovány, pokud právní předpisy nestanoví jinak).

Externí oznamovací systém

Externí oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti České republiky najdete zde:
<https://oznamovatel.justice.cz/vnitri-oznamovaci-system-ministerstva-spravedlnosti/>.